

POSTANOWIENIE

10 października 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Agnieszka Góra-Błaszczkowska

na posiedzeniu niejawnym 10 października 2024 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku P. spółki akcyjnej w L.

z udziałem A.H.G., H.G.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na skutek skargi kasacyjnej P. spółki akcyjnej w L.

od postanowienia Sądu Okręgowego w Suwałkach

z 25 maja 2023 r., I Ca 131/23,

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2. zasądza od P. spółki akcyjnej w L. na rzecz A.H.G. i H.G.
240 (dwieście czterdzieści) złotych z odsetkami w wysokości
odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia
od dnia doręczenia niniejszego postanowienia P. spółce akcyjnej
w L. do dnia zapłaty tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Elku postanowieniem z 30 stycznia 2023 r. ustanowił nieograniczoną w czasie służebność przesyłu na rzecz wnioskodawcy i każdorazowego właściciela urządzeń elektroenergetycznych na nieruchomości położonej w miejscowości E., będącej własnością H.G. i A.H.G., na której znajdują się urządzenia elektroenergetyczne w postaci stacji transformatorowej SN/nN wraz z wejściami i wyjściami linii kablowych SN i nN – będące własnością wnioskodawcy

– zgodnie z opinią biegłego z zakresu geodezji B.K., znajdującej się na k. 109-110 akt sprawy stawającą łącznie z mapą integralną część postanowienia.

Postanowieniem z 25 maja 2023 r. Sąd Okręgowy w Suwałkach oddalił apelację wnioskodawcy P. Spółki akcyjnej z siedzibą w L. oraz orzekł o kosztach postępowania.

Wnioskodawca wniósł skargę kasacyjną od powyższego wyroku, zaskarżając go w całości. Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wobec uznania, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest kwalifikowanym środkiem prawnym, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a leżącymi w interesie powszechnym. Rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno służyć ochronie obowiązującego porządku prawnego przed dowolnością orzekania oraz zapewniać jednolitość orzecznictwa sądowego w takich sprawach, w których możliwe jest dokonanie zasadniczej wykładni przepisu prawa, mającej walor generalny i abstrakcyjny.

W przepisach kodeksu postępowania cywilnego skarga kasacyjna została ukształtowana jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń, wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś do merytorycznej oceny skargi kasacyjnej.

W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 11 lipca 2023 r., I CSK 6201/22).

Przewidziana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. oczywista zasadność skargi kasacyjnej zachodzi wówczas, gdy z jej treści, bez potrzeby głębszej analizy oraz szczegółowych rozważań wynika, że przytoczone podstawy kasacyjne uzasadniają uwzględnienie skargi. W wypadku, gdy strona skarżąca twierdzi, że jej skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, powinna przedstawić argumentację prawną wyjaśniającą w czym ta oczywistość się wyraża oraz uzasadnić swoje twierdzenie. Powinna w związku z tym wykazać kwalifikowaną postać naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającą na jego oczywistości *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, Nr 3, poz. 49; 14 lipca 2005 r., III CZ 61/05, OSNC 2006, Nr 4, poz. 75; 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie SN z 8 października 2015 r., IV CSK 189/15). Oceniając wynikającą z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. przesłankę oczywistej zasadności skargi kasacyjnej należy dostrzec, że ma ona charakter wyjątkowy. W konsekwencji, w judykaturze Sądu Najwyższego przyjmuje się, że oczywista zasadność skargi powinna dać się stwierdzić "na pierwszy rzut oka", bez zbytniego wgłębiania się w sprawę (zob. postanowienie SN z 2 sierpnia 2007 r., III UK 45/07).

Skarga kasacyjna wniesiona w sprawie niniejszej nie spełnia tego kryterium.

Okoliczności, do których odwołuje się powód stanowią jedynie przejaw prowadzonej przez niego polemiki ze stanowiskiem Sądu drugiej instancji, w zakresie oceny dowodów. Fakt, że skarżący odmiennie niż Sąd Okręgowy ocenia przeprowadzone w sprawie dowody, tj. dowody z opinii biegłych, nie świadczy o oczywistej zasadności skargi. Nie świadczy o niej także zakres przeprowadzonego przez Sądy *meriti* postępowania dowodowego oraz ocena zgromadzonego w jego ramach materiału dowodowego. Skarżący pomija przy tym,

że Sąd Najwyższy jako sąd prawa, nie prowadzi postępowania dowodowego, nie dokonuje oceny dowodów, ale pozostaje związany ustaleniami faktycznymi poczynionymi przez sądy orzekające w sprawie (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), dlatego kwestie te nie podlegają badaniu w ramach postępowania kasacyjnego, co uniemożliwia odwoływanie się do nich dla uzasadnienia oczywistej zasadności skargi kasacyjnej.

Reasumując, w ocenie Sądu Najwyższego skarżący dąży do weryfikacji trafności rozstrzygnięcia Sądu drugiej instancji, w szczególności ustaleń faktycznych, które nie mogą stanowić podstawy kasacyjnej z uwagi na zakaz, zawarty w art. 398³ § 3 k.p.c.

W okolicznościach sprawy niniejszej sprawy nie stwierdzono kwalifikowanego naruszenia prawa, uzasadniającego przyjęcie skargi do rozpoznania ze względów publicznoprawnych. Sąd Najwyższy na etapie badania wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania nie analizuje przy tym podstaw skargi kasacyjnej ani ich uzasadnienia, stanowią one bowiem odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

(P.H.)

[a.ł.]